

Березень-квітень 2024 року

ВСТУП

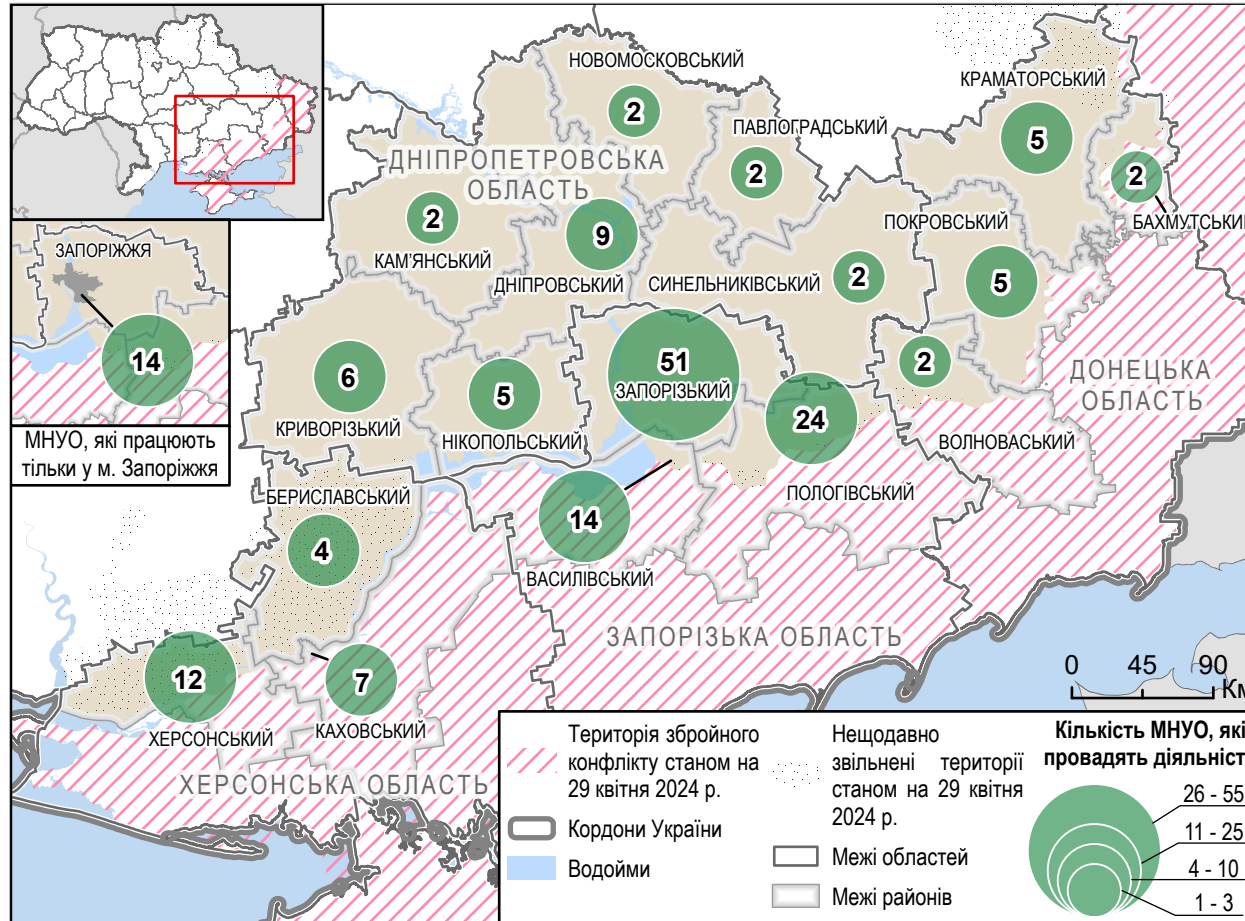
Територіальний профіль місцевих неурядових організацій має на меті зібрати прикладну регіональну інформацію про потреби, спроможності та характер діяльності місцевих неурядових організацій (МНУО)¹, а також їхні побажання щодо міжнародної підтримки для надання міжнародним організаціям (МО) даних, які вони зможуть використовувати **без дублювання для безпосередньої підтримки МНУО та удосконалення міжнародної інтеграції місцевих систем на місцевих умовах.** Це дослідження охоплює МНУО, які діють в м. Запоріжжя. **Усі результати є індикативними. Повний опис методології міститься на стор. 5.**

ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ ²

Дистрибуція товарів	
Продукти харчування	42
Засоби гігієни	38
Товари для немовлят/дітей	16
Одяг	15
Ліки	14
Постіль/ковдри	12
Товари для осіб похилого віку	12
Вода	9
Будь-які товари за запитом	7
Кухонне приладдя	6
Зимові товари	5
Товари для поточного ремонту житла	4
Допоміжні засоби для осіб з обмеженою мобільністю	4
Освітні матеріали	3
Альтернативне освітлення	3
Залучені МНУО	51

ДІЯЛЬНІСТЬ МНУО ЗА РАЙОНАМИ

Території, на яких, згідно з даними, провадять діяльність МНУО, за кількістю опитаних МНУО:

Лінія фронту і швидке реагування	
Евакуація	13
Швидке реагування (ШМД ³ , пожежна бригада, S&R ⁴ тощо)	4
Порятунок тварин	4

Інформація і координація	
Оцінка/моніторинг потреб	12
Просвітницька діяльність/поширення інформації	7
Координація	6

У рамках просвітницької діяльності МНУО здійснюють інформування щодо психічного здоров'я, а також щодо насильства проти жінок/домашнього насильства, мінної безпеки та законних прав.

6 МНУО надають грошову допомогу банківським переказом, переважно на будь-які цілі чи на продукти харчування.

10 МНУО повідомили, що здійснюють капітальний ремонт житла.

Послуги для всього населення	
Послуги з ПЗПСП ⁵	23
Юридична допомога	17
Освіта для дітей до 18 років	12
Забезпечення засобами до існування	10
Інша допомога для дітей	8
Медичні послуги	6
Допомога постраждалим від домашнього насильства	5
Допомога з житлом	4
Допомога з пошуком/подачею заявки на допомогу	4
Транспортні послуги	3
Поточний ремонт житла	2
Догляд за особами з обмеженою мобільністю	2
Послуги для ветеранів	1
Ремонт санвузлів	1
Залучені МНУО	36

Послуги для ВПО та осіб, які повернулися	
Допомога з житлом	6
Послуги з ПЗПСП ⁵	5
Інші послуги	5
Медичні послуги	4
Забезпечення засобами до існування	3
Юридична допомога	3
Залучені МНУО	9

1 У цьому інформаційному бюлетені «МНУО» означає українські неурядові організації, у тому числі національні НУО, які працюють в Запоріжжі, зареєстровані організації громадянського суспільства (ОГС) та волонтерські групи, які відповідають критеріям включення (див. стор. 5).

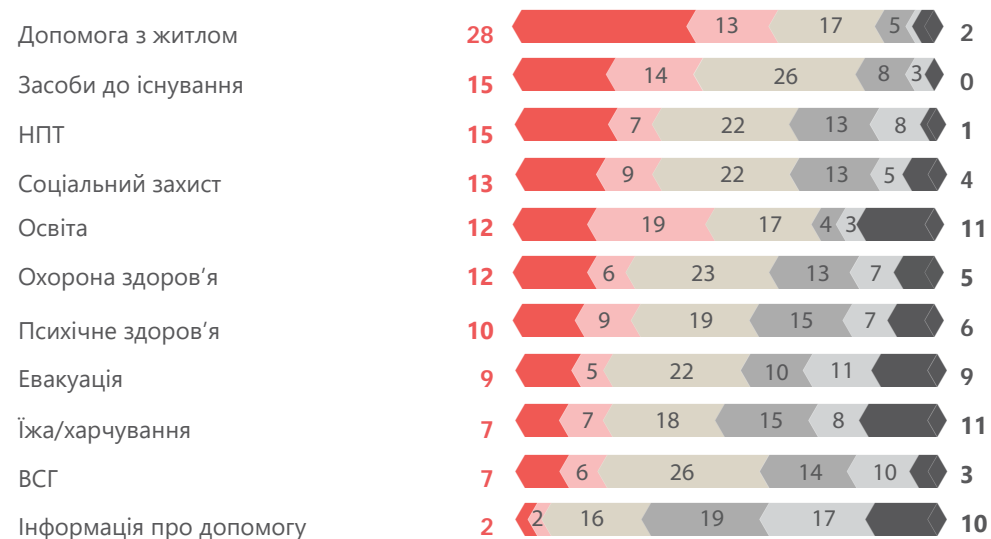
2 За кількість МНУО, що повідомляють про свою участь у кожному виді діяльності. Респонденти з МНУО могли обирати декілька варіантів відповіді.

3 Швидка медична допомога
4 Пошук і порятунок
5 Психічне здоров'я і психосоціальна підтримка

СПРОМОЖНІСТЬ РЕАГУВАННЯ ЗА СЕКТОРАМИ

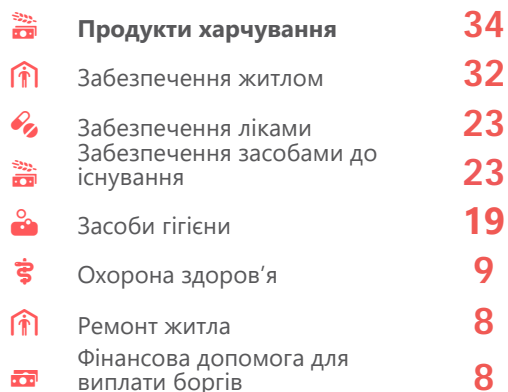
Як опитані МНУО сприймають ефективність місцевих спроможностей для задоволення секторальних потреб, за кількістю опитаних МНУО:

- Досить/Дуже погано (не можуть задовольнити багато потреб, деякі з яких вважаються невідкладними або такими, що створюють загрозу для життя)
- Відносно погано (можуть задовольнити менше половини потреб)
- Ані добре, ані погано/допомога в секторі не потрібна
- Відносно добре (можуть задовольнити більше половини потреб, але є значні прогалини)
- Досить добре (можуть задовольнити багато потреб, крім небагатьох груп/територій)
- Дуже добре (можуть задовольнити всі/більшість потреб на території діяльності)

ВЛАСНА ОЦІНКА ПРІОРИТЕТНИХ ПОТРЕБ МНУО ⁶

Три найпріоритетніші потреби на території діяльності, за кількістю опитаних МНУО:

Двоє КІ вказали на потребу у складських приміщеннях для зберігання продуктів харчування. За словами ще одного КІ, з боку МО практично не було підтримки у забезпеченні продуктами харчування тих, хто їх потребував. Ця ситуація була зумовлена дороговизною логістики/доставки та оренди складів для зберігання товарів.

Спроможність реагування у секторі житла

Один з КІ повідомив про потребу у компенсації вартості комунальних послуг для місць тимчасового проживання, що виникла внаслідок скорочення державної підтримки ВПО і збереження виплат лише для вразливих категорій. Таким чином, ВПО без вразливостей не могли дозволити собі оплачувати комунальні послуги в МТП. Крім того, КІ від ОГС зазначили, що відсутність можливостей працевлаштування та страх призову змушують ВПО повертатися на територію, звідки вони були евакуйовані.

До того ж один з КІ зауважив, що житлові питання мають розглядатись більш оперативно.

Спроможності для підтримки вразливих груп

Один з КІ відзначив складність допомоги людям з обмеженою мобільністю. Респондент пояснив, що доставити таких людей до геріатричного пансіонату неможливо через обмеження діяльності таких закладів в радіусі 100 км від лінії фронту (м. Запоріжжя знаходиться приблизно за 30 км). Ускладнює ситуацію те, що маломобільні люди відмовляються від евакуації до інших областей. Ще один КІ відмітив, що містам (зокрема і тим, в яких люди з інвалідністю можуть отримати допомогу), бракує інфраструктури для пересування таких людей.

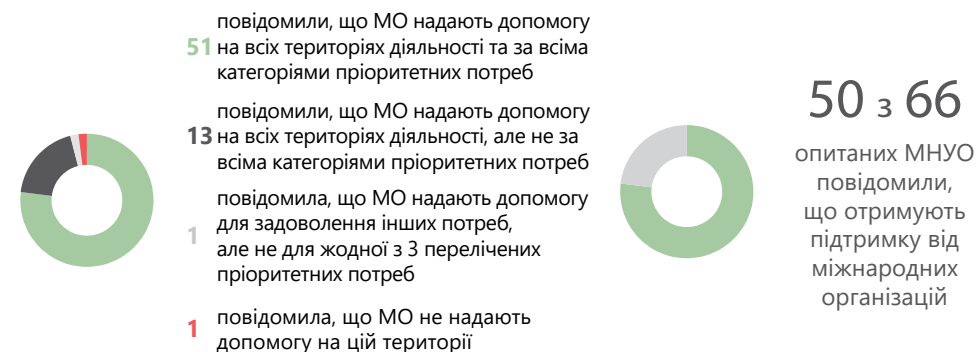
Також кількісний збір даних засвідчив, що найбільше незадоволених потреб у секторі соціального захисту мали люди похилого віку та люди з інвалідністю.

Спроможність реагування у секторі охорони здоров'я

Один з КІ відмітив проблеми з доступом до ліків у сільській місцевості, а також потребу в модернізації медичних закладів та більшій кількості медичних працівників.

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА

Надання допомоги міжнародними організаціями, за кількістю опитаних МНУО:

ВПЛИВ ДЕФІЦИТУ ОПЕРАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Спроможність МНУО задовольняти потреби бенефіціарів власними ресурсами, за кількістю опитаних МНУО:

42 з 66

опитаних МНУО повідомили, що **не мають або не впевнені щодо наявності** достатніх ресурсів, щоб продовжувати задовольняти потреби цільових категорій населення протягом наступних 6 місяців

3-поміж МНУО, які **підтвердили** нестачу ресурсів,

25 з 42

повідомили, що такий дефіцит змусить їх скоротити діяльність протягом наступних 2 місяців

ОСНОВНІ ОПЕРАЦІЙНІ ПОТРЕБИ

Найчастіше згадувані операційні потреби для усіх опитаних МНУО, які стикаються з дефіцитом ресурсів, за кількістю опитаних МНУО (n=42):⁷

Фінансування	34
Транспорт для перевезення персоналу або бенефіціарів	18
Трудові/людські ресурси	15
Товари для дистрибуції серед бенефіціарів	11
Пальне	10
Обладнання (окрім транспортних засобів)	5
Приміщення/робочий простір	5
Житло для переміщених осіб або осіб без домівки	2
Інформація по невідомій темі або офісні ком. послуги	1

Зазначена сума фінансування для вирішення проблеми нестачі ресурсів, за кількістю опитаних МНУО (n=42):

Менше ніж 5 000 дол. США	2
5 001-10 000 дол. США	8
10 001-35 000 дол. США	10
35 001-60 000 дол. США	11
Понад 60 001 дол. США	11

Більше половини КІ (8), які повідомили про дефіцит людських ресурсів, відзначили, що їм бракує до 25% від нормальної операційної кількості персоналу (але більше ніж 1-2 працівники). Основними перешкодами для цього були брак грошей для заробітної плати та від'їзд кваліфікованих кадрів з регіону.

Відповіді респондентів від різних МНУО щодо (не)доступності для закупівлі на місцевому ринку ресурсів та (не)можливості їх закупити самостійно відрізнялися. Однак переважно МНУО зазначали, що **можуть самостійно закупити товари для дистрибуції та орендувати приміщення/робочий простір, але не можуть вирішити питання кадрів, браку пального/транспорту та браку інформації/знань.**

ДЕТАЛІЗАЦІЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ПОТРЕБ

Типи транспорту, необхідні для МНУО, які повідомили про таку потребу, за кількістю опитаних МНУО (n=18):⁷

Мікроавтобуси/автобуси	14
Вантажівки/Позашляховики	3
Автомобілі	3
Броньовані автомобілі	1

Основні товари для дистрибуції серед бенефіціарів, необхідних для МНУО, які повідомили про таку потребу, за кількістю опитаних МНУО (n=11):⁷

Продукти харчування	10
Засоби гігієни	8
Побутові НПТ	5
Ліки	3
Вода/засоби для очищення води	3
Пальне	3
Матеріали для поточного ремонту житла	3
Допоміжні засоби для людей із інвалідністю або людей похилого віку	2
Іграшки або навчальні матеріали для дітей	1

Перешкоди для закриття операційних потреб:

Фінансування та набір персоналу

2 КІ зазначили, що не зможуть почати діяльність на нових територіях через брак фінансування.

Один КІ відзначив, що їхня організація є волонтерською і не пропонує заробітну платню чи пільги, що зумовлює високу плинність кадрів. Інший КІ, відзначив, що чоловіки не бажають працювати офіційно через страх призову.

Пальне і транспортні засоби

Кілька КІ (3) відзначили, що брак транспорту та пального змусив їх обмежити територію діяльності, що призвело до зменшення кількості бенефіціарів.

Дистрибуція товарів

Один з КІ повідомив про потребу в дефіцитних ліках для дітей з інвалідністю, а також потребу в продовольчих та гігієнічних наборах для немовлят. Ще один КІ зауважив, що в області немає партнера, який постачав би продукти харчування на постійній основі.

Внутрішні та колегіальні рішення МНУО

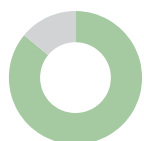
Більше половини КІ (8) повідомили, що рішення в їхніх ОГС ухвалюються колективно після серії обговорень, а допомога надається залежно від вразливості потенційного бенефіціара.

Близько половини КІ (6) зазначили, що для ухвалення рішень у регіоні був створений координаційний механізм, дія якого імплементується колегіальними органами. Водночас третина КІ (4) зазначила, що не знає про існування механізму ухвалення рішень або вважає такі механізми неефективними.

МІСЦЕВА КООРДИНАЦІЯ І КОМУНІКАЦІЯ

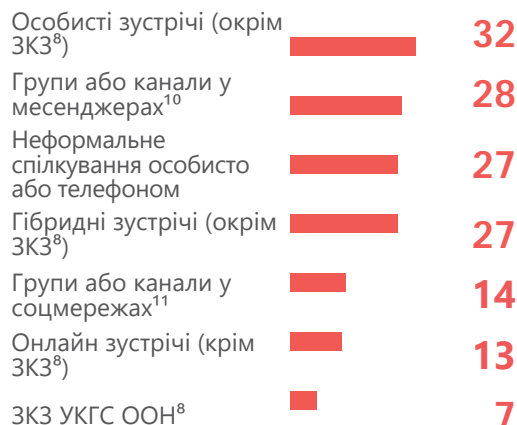

52 з 66
опитаних МНУО повідомили про існування певного механізму для **координації надзвичайного реагування**

57 з 66
опитаних МНУО повідомили, що знають про ЗКЗ⁸ під егідою УКГС ООН.

Координаційні механізми, якими користуються МНУО, за кількістю опитаних МНУО (n=52):⁹

Основні засоби, якими користуються МНУО для комунікації з цільовими категоріями населення, за кількістю опитаних МНУО:⁹

Місцева координація

Половина КІ (6) описувала Координаційну раду як механізм координації та реагування в регіоні. Майже третина КІ (3) відзначила, що координаційні зустрічі проводяться на регулярній основі, а також повідомила про існування координаційного механізму у вигляді таблиці, яка містить дані про потреби людей/громад та вже надану на задоволення цих потреб допомогу. Крім того, 3 КІ відмітили, що координаційні механізми працюють під егідою обласних/районних адміністрацій.

Водночас один з КІ відзначив проблеми з координацією доступу до прифронтових територій у зв'язку з обмеженнями з боку військових. За словами респондента, можливість працювати на цих територіях забезпечувалась радше за рахунок особистих зв'язків, а не чітких механізмів.

ВЛАСНА ОЦІНКА МНУО СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Враження від співпраці: успіхи і виклики

У відповідь на питання про успішний досвід співпраці з МО, 2 КІ підкреслили, що така співпраця повинна базуватись на **системі прозорого надання допомоги людям**, звітуванні перед МО стосовно наданої допомоги, а також на тісній особистій взаємодії при формуванні партнерств між ОГС та МО.

Описуючи досвід своєї співпраці з МО, **три чверті КІ (9) відзначили, що не стикалися зі складнощами у пошуку інформації про можливості співпраці з МО.**

Майже третина КІ (3) назвала найпоширенішою перешкодою те, що **МО неохоче йдуть на співпрацю з малими ОГС**, у яких недостатньо персоналу, складських приміщень тощо. 2 КІ зазначили, що **існує проблема з використанням банківських рахунків ОГС, відкритих у цій області**, оскільки деякі іноземні банки вважають цю територію окупованою, що призводить до затримок у зарахуванні коштів, а іноді й до відмови у співпраці.

2 КІ виділили наступні проблеми у співпраці з МО:

- **брак фінансування на адміністративні витрати;**
- **недостатньо можливостей для особистих зустрічей з представниками МО;**
- **недостатній зворотній зв'язок з боку МО;**
- **певна недовіра через корупційні ризики.**

Побажання щодо співпраці з міжнародними організаціями

Більшість КІ підкреслила важливість наступних кроків для успішної співпраці з МО:

- **проведення підготовки/навчання працівників ОГС** до початку реалізації проєктів (8 КІ);
- **особиста комунікація/співпраця вважається більш корисною / ефективною**, наприклад шляхом здійснення візитів представників МО (7 КІ);
- **використання гнучкого формату роботи** (5 КІ).

Також, **близько третини КІ (4) повідомили, що успішна співпраця з МО має включати:**

- **координацію діяльності між трьома основними суб'єктами в регіоні** (місцеві ОГС, місцева влада, МО);
- **комунікацію українською мовою;**
- **прямий зв'язок з тими представниками МО**, які ухвалюють рішення;
- **документування реалізації проєктів** (звітність, фотофіксація тощо);
- **швидке ухвалення рішень.**

2 КІ вказали на **неприпустимість ситуації, коли одні і ті ж люди постійно отримують допомогу**, тоді, як ті, у кого є реальні потреби в ній, не отримують нічого.

ОГЛЯД МЕТОДОЛОГІЇ

Дослідження територіального профілю місцевих неурядових організацій має на меті зібрати прикладну регіональну інформацію про потреби, спроможності та процедури місцевих неурядових організацій (МНУО), а також їхні побажання щодо міжнародної підтримки для надання міжнародним організаціям (МО) даних, які вони зможуть використовувати **без дублювання для безпосередньої підтримки МНУО та удосконалення міжнародної інтеграції з місцевими системами на місцевих умовах.**

Місто Запоріжжя Запорізької області було обране для проведення цього дослідження через його актуальність як «координаційного хабу», з якого місцеві неурядові організації ведуть діяльність в межах і за межами міста, в основному на території Запорізької, а також меншою мірою Донецької, Дніпропетровської та Херсонської областей. Первинна польова інформація про Запоріжжя як координаційний хаб, а також цінність цього дослідження для міжнародних організацій підтвердилася в ході неформальної консультації з УКГС ООН, яка відбулася 27 лютого 2024р. Ці попередні обговорення також виявили інформаційні прогалини, зокрема щодо МНУО, які працюють на цих територіях. Це підкреслює цінність даного дослідження для міжнародних організацій, які здійснюють діяльність, у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій та Херсонській областях.

У рамках цього дослідження команда REACH використала змішаний метод. На першому етапі було проведено телефонне опитування якомога більшої кількості МНУО у м. Запоріжжя, після чого було визначено перелік МНУО для більш глибоких особистих якісних інтерв'ю з ключовими інформантами (КІ).

Збір кількісних даних проводився з 18 по 29 березня. Польові команди REACH намагалися зв'язатися з усіма МНУО, які вдалося ідентифікувати як діючі в місті Запоріжжя (тобто які мали офіс або провадили постійну діяльність у місті) і чия діяльність включала гуманітарну підтримку цивільного населення; для включення менш офіційних волонтерських груп було встановлено умовний поріг із 3-4 учасників, конкретної контактної особи, з якою можна було зв'язатися, та постійної діяльності з підтримки населення. У результаті було проведено кількісні опитування з **66 ключовими інформантами (КІ)**, які представляють 66 МНУО. Ця цифра збігається з попередніми оцінками ключових зацікавлених сторін, які прогнозували наявність не більше 100 організацій громадянського суспільства (ОГС), що працюють у Запоріжжі. Кількісне опитування було зосереджено на діяльності МНУО, територіальному охопленні, операційних потребах, обізнаності в координації та власній оцінці місцевих спроможностей за секторами.

За допомогою оперативного аналізу кількісних даних було визначено КІ для якісної складової дослідження. Вибір зосереджувався на МНУО, які підтвердили брак ресурсів, діяли в секторах з низьким рівнем спроможностей до реагування або працювали з вразливими групами населення, такими як жінки, діти, люди похилого віку чи люди з інвалідністю. Якісні ІКІ було проведено з 8 по 13 квітня з представниками **10 МНУО**. Під час ІКІ респонденти описали своє бачення переваг і викликів співробітництва, висловили побажання щодо співпраці з МО та ухвалення рішень на місцевому рівні, а також охарактеризували причини виникнення операційних потреб і прогалин у спроможностях. Окрім того, було проведено **2 ІКІ з представниками місцевої влади** з метою триангуляції даних щодо прогалин у місцевих спроможностях за секторами та співпраці з міжнародними організаціями.

ОБМЕЖЕННЯ

Ініціатива REACH не може гарантувати, що польовій команді вдалося ідентифікувати всі актуальні МНУО, які діють в місті Запоріжжя. Крім того, хоча організація REACH зв'язувалася з усіма МНУО, які змогла ідентифікувати за критеріями включення, була незначна частка респондентів, які не відповіли або відмовилися від участі в опитуванні. Таким чином, очевидно, у Запоріжжі є МНУО, чиє бачення не було включено до цього дослідження. Також не можна розглядати результати дослідження як статистично репрезентативні для цієї групи, враховуючи, що загальна вихідна кількість МНУО, які базуються в Запоріжжі, не є достовірно відомою. Тому **всі результати дослідження є виключно індикативними**. Крім того, територіальний підхід не можна узагальнити, застосувавши до ширшого контексту, і ці результати можуть бути неактуальними для МНУО на інших територіях. Насамкінець, деякі питання в рамках якісної частини дослідження були сформульовані із врахуванням результатів кількісного опитування МНУО, зокрема питання для уточнення конкретних операційних потреб. Це означає, що певні питання ставилися лише конкретним МНУО, щоб висвітлити специфіку їхнього операційного середовища. Відтак результати цього опитування відображають становище окремих МНУО і не можуть бути узагальнені.

ПРО ІНІЦІАТИВУ REACH

Ініціатива REACH сприяє розробці інформаційних інструментів та продуктів, які підвищують спроможність суб'єктів гуманітарної діяльності ухвалювати рішення на основі фактичних даних у контекстах надзвичайних ситуацій, відновлення та розвитку. Методології, які використовує REACH, охоплюють збір первинних даних і глибинний аналіз, а вся діяльність здійснюється через механізми міжвідомчої координації гуманітарної допомоги. REACH - це спільна ініціатива організацій IMPACT Initiatives, ACTED і Навчального та науково-дослідного інституту - Програми ООН з використання супутникової інформації в оперативних цілях UNITAR-UNOSAT).